

Om forfatteren

Tore Lomsdalen bor i Italia og driver sin astrologivirksomhet derfra. Han studerer til mastergrad ved University of Wales Trinity Saint David. Tore reiser ofte til England og spesielt til området som artikkelen omtaler, både i forbindelse med astrologi og studiet i kulturell astrologi og astronomi. Tore kan kontaktes på www.astrolom.no.

Har du tenkt deg til England neste sommer, bør du unngå London om du ikke reiser dit på grunn av OL. For det første er det vanskelig å finne hotellrom, og tillegg har prisene steget enormt i denne perioden. Men heldigvis finnes det alternativer som ikke behøver å koste skjorta dersom du er på utkikk etter noe annet enn årets store sportsbegivenhet.

:: Tekst og foto: Tore Lomsdalen

Ta en spirituell opplevelsesreise i sommer:

Mystikk og ferie i England

Har du en god uke til rådighet i sommer, kan fylkene Somerset og Wiltshire sterkt anbefales. Her finnes det alltid nye og spennende severdigheter å utforske. For en spirituell reise for sinn, kropp og sjel er dette området kanskje det nærmeste du kan komme det jordlige *Edens Hage*. Etter endt reise i dette distriktet sitter man ofte tilbake med langt flere spørsmål enn svar. Men det er nettopp dette som gjør det hele så spennende og interessant. Daglige oppgaver som *hvem, hva, hvorfor og hvordan* kommer til å bli ditt store reisefølge mens du opplever den ene uforklarlige særegenheten etter den andre.

Byen Bath

Bath ligger 160 km vest for London og 20 km øst for Bristol. Dette er et utmerket utgangspunkt for en spirituell rundreise i distriktet. Bath er kanskje noe av det minst typiske vi forbinder med engelske byer. Med sin fantastiske historie besøkes den av flere millioner turister hvert år.

Byens opprinnelse går tilbake til kelterne, som betraktet den varme kilden som et «shrine» – et hellig sted, æret til gudinnen Sulis. Kort tid etter den romerske invasjonen av England i år 43 f.Kr. ble byen bosatt blant annet på grunn av sine varme kilder og ble den gang bruket som et spa, noe den fortsatt blir 2000 år senere. Romerne kalte byen «*Aqua Sulis*», «*vann fra Sulis*», og identifiserte byen med sin romerske gudinne Minerva.

At dette har vært og er en velstående by, vises gjennom alle mektige bygninger og monumenter her. Byen har alltid tiltrukket seg rike turister som vil pleie kropp og sjel. Arkitekten John Wood den eldre (1704–1754) var byplanleggeren. Mange av bygningene han tegnet, har ikoner og symboler fra frimurerbevegelsen. Wood var interessert i hellig geometri, noe som gjenspeiles i hans arkitektur.

Astrologisk og astronomisk symbolikk ser man blant annet i den berømte gaten *The Royal Crescent*. Den viser en voksende månefase, som igjen er koblet til *The Circus*, en sirkelformet plass som representerer sola. Gaten som knytter disse to stedene sammen, skal etter sigende være lagt på en såkalt ley line, energilinje. Det interessante er også at denne runde plassen har tre inngangspartier, det samme som man antok at Stonehenge også hadde i sin tid. The Circus har også samme diameter som Stonehenge sine 318 fot, og forsøker å symbolisere dette evigvarende prehistoriske monumentet.

I dag fremstår Bath som en historisk og moderne by med travle handlegater. Sett gjerne av en ekstra dag til å kose deg i det naturlig oppvarmede kildevannet på toppen av det nye spa-sentret midt i byen.

Den mektige katedralen i Bath.

Glastonbury

Glastonbury med sine 9000 innbyggere er for mange kjent gjennom musikkfestivalen som årlig besøkes av rundt 150.000 deltagere. Den varer i tre dager med opptredener av kjente pop- og rockeartister. De fleste bor i telt på og rundt festivalplassen. Men Glastonbury er langt mer enn denne festivalen.

I sin moderne utgave er byen nærmest blitt et fast tilholdssted for New Age,

Flower Power og det alternative samfunnet. I hovedgata *The High Street* selger praktisk talt annenhver butikk alle tenkelige og utenkelige gjenstander knyttet til det alternative. Flere bokhandlere har et stort utvalg av både brukte og nye spirituelle og alternative bøker.

Personer som i flere år har utforsket området rundt Glastonbury, mener bestemt at det er knyttet opp til et såkalt Zodiak-landskap, eller dyrekretsen gjenspeilt i naturen. De hevder blant annet at hovedgata i Glastonbury er et skille mellom stjernetegnene Væren og Fiskene. Hele byen og området rundt har et preg av mystikk med sine mange såkalte ley lines (energilinjer i landskap) og geomanti (geometriske systemer i landskap hvor kultplasser står) som er knyttet opp til tegn i landskapet. Glastonbury Tor ligger på den berømte St. Michaels-linjen. På denne energilinja befinner det seg ikke mindre enn fem kirker dedikert til St. Michael, flere steinsirklene og andre hellige og spirituelle monumenter. De to lengste kirkene som er bygd i England, ligger også på denne linjen, nemlig Glastonbury Abbey og Bury St. Edmunds Abbey.

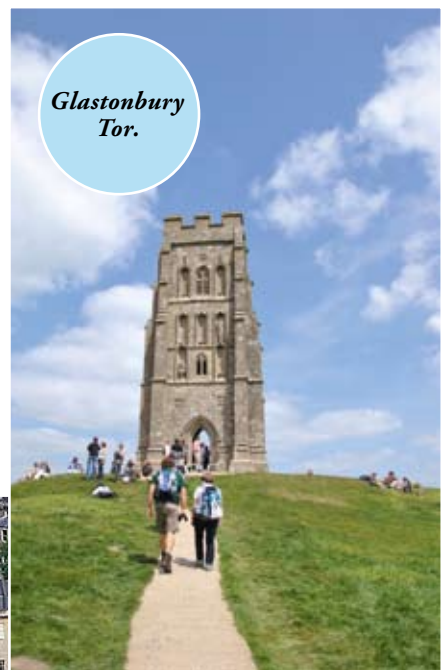
Avebury ligger ikke bare på denne linjen, men er plassert i midtpunktet. Det er nesten utrolig at linjen er knyttet opp til soloppgang og solnedgang på bestemte urgamle keltiske festivaldager som ligger halvveis mellom inngangen til de fire årstidene. Denne linjen går tvers gjennom hele England, fra spissen på Cornwall i vest til Hepton i Yorkshire i øst. Strekingen er like lang som Oslo-Trondheim.

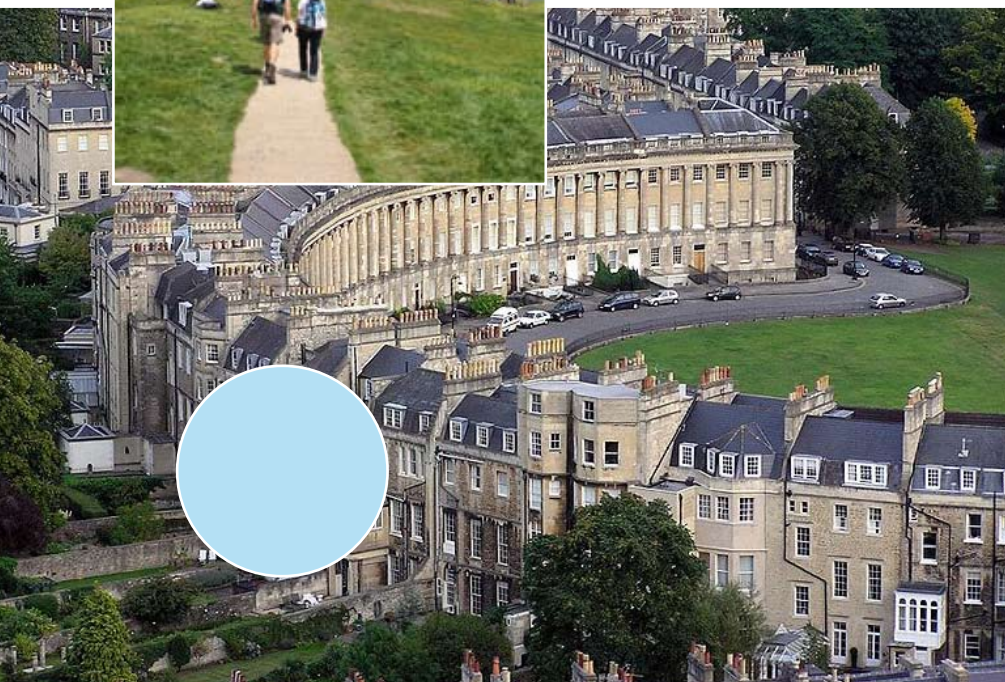
Det romerske badet i Bath.

Travel gate i Glastonbury.

Glastonbury Tor.

Kart over St. Michaels-linjen som går på tvers av hele England. Det utrolige er at Avebury er plassert på midtpunktet på denne linjen.

Hedenske grupper

Hvis du tar en hyggelig spasertur opp til tårnet med den fantastiske utsikten over det vakre landskapet, kan du høyst sannsynlig treffe hedenske grupper som utfører sine ritualer med humrende lyder og trommeslag. På tilbakeveien bør du stoppe ved Chalice Well for å vandre barfott i det hellige kildevannet. (Bilde 9) Dette er et magisk sted med atmosfære og indre ro for meditasjon og personlige spirituelle seremonier og ritualer. Her er det ingen som snakker med høy stemme, og området bærer preg av himmelsk stillhet.

Glastonburys historiske berømmelse stammer nok fra at det ble bygget et kloster der på 700-tallet, som på 1200-tallet ble utvidet til en imponerende kirke knyttet opp til kong Arthur og Den hellige gral. I flere hundre år var kirken et av de viktigste pilegrimsmålene i England. I norsk målestokk kan dette sammenlignes

med Nidarosdomen, selv om Glastonbury Abbey i dag er ruiner. Men det er ikke vanskelig å forestille seg hvordan den mektige og dominerende kirken en gang så ut. Man tror at der kirken står i dag, har det vært et førkristent kultsted knyttet opp til keltiske eller før-keltiske seremonielle tradisjoner.

Wiltshire og kornsirkler

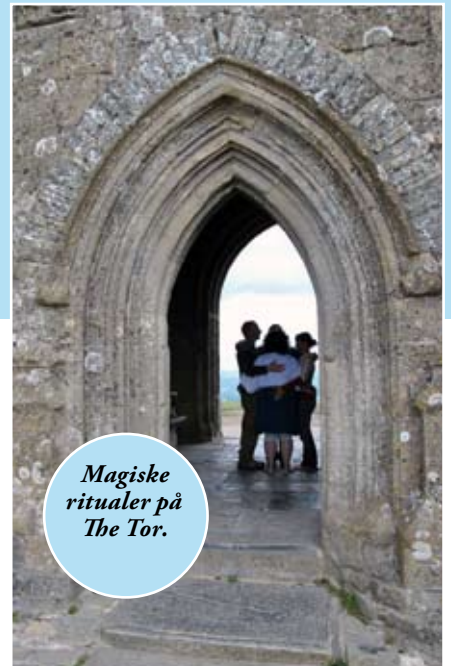
Wiltshire er nabofylket til Somerset, og forbindes ofte med kornsirkler. Ifølge Manuela Hofers interessante intervju i Medium nr. 11 2011 med en av Norges største ekspert på området, Eva-Marie Brekkestø, har England og Wiltshire den største konsentrasjonen av kornsirkler i verden. Men Wiltshire kan by på mer enn kornsirkler. Området er smekkefullt av forhistoriske severdigheter og er som et paradys for de som liker å utforske uforklarlige hendelser og omstendigheter.

Wiltshire Crop Circle Study Group (www.wccsg.com) organiserer turer til kornsirklene. Dette kan anbefales, i hvert fall første gang man reiser dit. De litt mer entusiastiske kan leie mikrofly og fly over kornsirklene. På den måten fikk jeg tatt masse flotte bilder nærmest hengende i sikkerhetssele i 300 meters høyde. Tilfeldigvis oppdaget vi en kornsirkel som hadde blitt skapt i løpet av natten. Etter at vi landet, raste jeg av gårde til kornsirkelen og var en av de aller første som trådte inn i den.

Jeg kunne føle energier strømme gjennom kroppen i senteret eller krateret av sirkelen. Dette var en stor opplevelse, nærmest som å føle at du er i en helhetlig samhörighet med jorda og universet. Magetrobbelet senere på dagen vet jeg ikke om jeg skal tilskrive disse uvante energistrøm-

Et spirituelt fotbad i det hellige kildevannet i Calice Wells.

Magiske ritualer på The Tor.

mene, eller om det var «pinten» på puben. Men andre har opplevd lignende etter å ha vært inne i kornsirklene. I sirkelen oppdaget jeg små deler av en fugl, som om den hadde blitt rasert av enorme krefter som fra et lynnedslag. Kornsirklene blir laget i løpet av noen få sekunder, så det er enorme energier i sving. Hvordan, hvorfor og hvem som lager kornsirkler, er fortsatt et mysterium. Men at det også finnes noen såkalt falske eller menneskelagde kornsirkler, skal man være klar over.

Jeg hadde med meg både pendel og pekepinner og opplevde det samme hver gang. Pekepinnene svirret rundt og rundt som om energiene kom fra alle kanter. Det samme gjorde pendelen. Det eneste stedet jeg ikke opplevde dette, var i en kornsirkel som lå noen hundre meter syd for Stonehenge. Da jeg stod midt i sirkelen, pekte begge pinnene direkte mot Stonehenge, som om de ville demonstrere at det finnes sterke energier *der borte*.

Stonehenge

Med over én million besøkende årlig er Stonehenge Englands kanskje største turistattraksjon. Midt på sommeren kommer 30.000 mennesker for å oppleve soloppgangen over den særpregende Hælsteinen, The Heel Stone, som har blitt selve ikonet til Stonehenge. Mange av besøkernes er soltilbedere som utfører gamle keltiske og hedenske ritualer. Jeg har besøkt monumentet ved flere anledninger og blir alltid like begeistret, og samtidig preges jeg av en enorm respekt og ydmykhet for hva menneskene var i stand til å utføre for 4000 til 5000 år siden. Skal vi finne en tilhørighet til dette imponerende reisverket, må vi løfte øynene mot himmelen og innlemme den mytologiske, religiøse og rituelle betydningen som stjerner, stjernebilder, planeter, solen og månen har hatt på menneskeheten siden tidenes morgen. Det er her vi muligens finner svaret på hvorfor datidens mennesker brukte anslagsvis utrolige 20 millioner arbeidstimer for å fullføre

De majestetiske ruinene av den en gang mektige Glastonbury Abbey, en av Englands lengste kirker.

Artikkelforfatteren i kornsirkelen som ligger noen hundre meter rett syd for Stonehenge og sender pekepinnene direkte i retning steinmonumentet.

En regnvåt sommerdag i kornsirkelene, med en hvit hest i bakgrunnen. Ofte glemmer du regnet, men likevel, ikke glem regntøy når du skal til England!

Artikkelforfatteren i et mikrofly uten dør, men med sikkerhetssele i orden. Det var jeg som bad om å få døren fjernet for å kunne ta optimale bilder av de fantastiske kornsirkelene.

I denne kornsirkelen fotograferte jeg hva jeg forstår er ordet continuum – som på latin betyr «en fortsettelse av det hele». Nesten for utrolig til å være skapt av ukjente energier!

Om Stonehenge ble bygd som et tempel for religiøse og rituelle seremonier, eller som et solobservatorium for å forutsi eklipser (sol- og måneformørkelser), har det vært stor strid om. På 1960-tallet gav astronomen Gerald Hawkins ut boken «*Stonehenge Decoded*», som skapte enorm debatt. Hawkins mente at Stonehenge var bygget som et vitenskapelig observatorium, noe datidens arkeologer mente var humbug å påstå. Debatten pågikk i en tid med Flower Power og New Age og like før månelandingen. I dag er det en allmenn oppfatning, også blant mange akademikere, at Stonehenge antagelig har hatt en sammenheng med solen og dens inngang til sommer- og vintersolhverv. At disse tidspunktene representerte inngang til en ny tid på året, kan ha vært grunnlaget for religiøse seremonier, ritualer og festivitats.

Avebury

Avebury ligger en god times kjøring fra Stonehenge, og ligger sentralt mellom mange av severdighetene, samtidig som det er her den største steinsirkelen i England ligger. Steinsirkelen er over 1,6 km i diameter og har en liten landsby med egen pub og kirke plassert i midten.

Puben The Red Lion er et supert sted for å ta seg en «pint» og spise «verdens beste» fish & chips, mens den lille idylliske kirken brukes som kombinert gudshus og

hadde inngående kunnskap om astronomi og planetenes bevegelser i himmelrommet. Det prehistoriske mennesket levde i ett med naturen, hvorav universet var en integrert del av deres liv.

Strid om årsaken

Stonehenge ble bygget i løpet av tre hovedperioder som strakk seg over nesten 2000 år. Den første, fra ca. år 3100 f.Kr., bestod av diker og grøfter med en diameter på 110 meter. På innsiden finnes de 56 berømte Aubery-hullene, oppkalt etter John Aubery, som oppdaget dem på 1600-tallet. Fra den andre fasen, frem til 2600 f.Kr., er det få synlige bevis, men det har blitt funnet kremerte menneskerester som kan indikere at stedet var brukt for rituelle begravelser. I fase tre, frem til ca. år 1600 f.Kr., ble Stonehenge reist slik vi kjenner det i dag. Mange av de store steinblokkene har falt og delvis blitt gjenreist. I det 20. århundret har monumentet blitt betraktelige modernisert og fått flere ansiktsløftninger.

Stonehenge. Det kan ikke være noen tvil om at et byggverk av slike dimensjoner ikke bare krever sterk idealisme, drivkraft og innsatsvilje, men også en høyst avansert sosial organisasjon som langt overgår hva noen i dag betrakter som såkalte «primitive kulturer».

Stonehenge er bare en av mange prehistoriske megalittiske (store stein-) strukturer som viser at datidens mennesker

Er det slik Stonehenge egentlig så ut?

Stonehenge – mer enn ord kan si.

Luftfoto av Avebury hvor man ser steinsirkelen og den 1,6 km store groftekanten.

Fantastiske megalitter. Bare det å se på dem gir deg en strøm av energi. Å berøre dem er helt fantastisk.

turistkontor. Her er de veldig hjelpsomme og stiller seg til rådighet med alle slags opplysninger om severdigheter i området (www.visitwiltshire.co.uk). Glem heller ikke å besøke den idylliske lille markedsbyen Marlborough, hvor Kate Middleton, prins Williams kone, har studert ved den berømte kostskolen Marlborough College.

At Avebury er et spesielt sted, også uten steinsirkelen, merker man når man kommer dit. Stedet ligger på et såkalt tredelt vannskille som gjør at jordvannet renner i alle retninger mot havet. Ikke bare ligger Avebury på samme St. Michaels-linjen som Glastonbury, men det ligger faktisk på det sentrale punktet i den 600 km lange linjen (se bilde). I kort kjøreavstand kan du oppleve det ene fortidsminnet etter det andre. De utallige kornsirkelene er også en del av dette spirituelle landskapet. Antagelig må vi knytte inn begreper som geomanti, landskapsfenomenologi og hellig geometri for å søke etter svar på hvorfor alt dette skjer akkurat her.

Opprinnelig var det antagelig flere steinsirkler innenfor den gjenværende steinsirkelen med sitt mektige inngangsparti som man kan se deler av i dag, som kalles *Avenyen*. Sirkelen og stedet har blitt bygget gjennom flere perioder. Selve steinsirkelen dateres til ca. 2600 f.Kr., samme tidsepoke som Stonehenge og pyramidene i

Egypt. Hele denne enorme steinsirkelen er egentlig bygget på en jordvoll eller enorm sirkelgrøft, uvisst av hvilken grunn.

Slangens tempel

William Stukeley, som drev med utgravninger av Stonehenge på 1700-tallet og var den som knyttet Stonehenge til å være et tempel for de britiske druidene, tolket Avebury til å være et slags Slangens Tempel med selve sakristiet eller dagens Avebury som slangens hode.

Den skotske professoren og ingeniøren Alexander Thom, som på siste halvdel av forrige århundre målte opp hundrevis av steinsirkler i Skottland, England, Irland og Bretagne i Frankrike, fant ut at steinsirkler var basert på en måleenhet som han kalte en megalittisk yard, forkortet til MY. Den er på 2,72 fot, eller 82,96 cm, som han mener også Stonehenge og Avebury geometrisk er basert på. Den ytre sirkelen i Avebury består av i alt syv kurver som alle har en radius på 260 MY, og to flateres seksjoner som har en radius på 750 MY.

Som en kuriositet kan det nevnes at Thom var invitert til Norge i 1980 av sin gode venn Aasmund Sandland i Tønsberg. De målte opp flere steinsirkler i Vestfold og noen i Sverige uten at de kunne finne ut at MY var brukt som en felles måleenhet. At steinalder- og bronsealdermennesket hadde avanserte aritmetiske og geometriske beregningsmåter, kan ikke utelukkes. At mesopotamierne har fått æren av å finne opp aritmetikken og grekerne geometrien, får så være.

Til slutt, når du er i Avebury, bør du ta deg tid til å gå sakte rundt sirkelen og kjenne på steinene. Kanskje får du din egen intuitive mening hvorfor, hvordan og av hvem alt dette ble bygget.

Silbury Hill

Silbury Hill ligger 2–3 km sør for Avebury og er en utrolig og uforklarlig konstruksjon. (bide 22) Med en 40 meter høy kolle med en grunnsirkel på 500 meter er det

den største menneskelagede toppen i Europa. Den er like stor som en liten egyptisk pyramide. Men hva som fikk steinaldermennesket til å bygge denne gedigne toppen, er det ingen som vet. Den dekker to hektar, og det ble brukt 18 millioner arbeidstimer på å bygge den for 4500 år siden. Man antar at 500 personer brukte 15 år på jobben, så den må ha hatt stor betydning for datidens mennesker. I moderne tid har jordmassen opptil flere ganger blitt gjennomført, men inntil nå har man ikke funnet noe annet enn kalk og jord. I sin tid var den visstnok dekket av hvit kalk, noe som gjorde den lett synlig i landskapet.

Her må man kanskje igjen ty til begreper som sakral geomanti og hellige landskapsfenomener for å søke etter forklaringer på hvorfor slike reisverk ble bygget. Religiøst og rituelt begrunnet kan det også ha vært. Det har blitt drevet forskning på lignende topper i store deler av England, og man mener de er i et geografisk og geometrisk system, nærmest som et moderne GPS-kart, hvorav også Stonehenge inngår. De er innlemmet i et mønster og nettverk som en «veiviser» til neste punkt. Selv om noen ligger 150 km fra hverandre, har man ved hjelp av GPS-målinger funnet ut at de har en nøyaktighetsgrad på under 100 meter. En mindre utgave av Silbury Hill ligger på det tidligere omtalte Marlborough College-området, ca. 8 km unna.

West Kennet Long Barrow

I gåavstand fra Silbury Hill er det et annet magisk og interessant forhistorisk monument, nemlig et gravkammer bygget rundt megalitter, eller digre steinblokker. Denne typen gravsteder kan også bestå av jordvoller som vi kjenner igjen fra våre egne vikinggraver. På en radius av 5 km fra Avebury finnes det ikke mindre enn 14 slike forhistoriske gravsteder. West Kennet Long Barrow er det lengste i England og består av to og to kamre overfor hverandre som avsluttes med et femte. Beinrester har blitt funnet i alle fem

«Slangens tempel» slik W. Stukeley ser Avebury på 1600-tallet.

kamrene, og arkeologiske undersøkelser indikerer at gravkamrene var benyttet etter et bestemt mønster. Første byggefasen startet så tidlig som i år 3600 f.Kr., altså flere hundre år før Stonehenge. Ettersom arkeo-astronomi (det tverrvitenskapelige studiet av forhistoriske kulturers observasjoner av og forestillinger om himmelfenomen) er et akademisk fag jeg studerer for tiden, har jeg alltid med GPS og kompass når jeg besøker forhistoriske steder.

Gravstedet er bygget på en ganske nøy-aktig øst/vest-retning med inngang i øst, altså orientert mot soloppgang på vår- og høstjevndøgn. Om dette er tilfeldig, vet jeg ikke. Men at soloppgangen kan ha vært en del av et religiøst ritual, kan ikke utelukkes, noe man finner i mange forhistoriske kulturer.

Helligdom

At stedet bærer preg av helligdom, kanskje et tempel for seremonier til ære og respekt for de døde, aner meg. Hvis ikke så finnes det langt enklere måter å begrave et menneske på enn å konstruere et monument som det tar 16.000 arbeidstimer å bygge. Under de arkeologiske utgravningene i 1859 og 1955 fant man minst 46 døde, alt fra små babyer til eldre personer – et forholdsvis lite antall sett i forhold til

Den mektige inngangen til gravstedet West Kennet som ligger på en øst/vest-linje.

Silbery Hill er en kunstig kalkknaus på 250.000 kubikkmeter som inngår den såkalte Avebury-ringen. Nok et uforklarlig fenomen i dette spennende området.

monumentets betydning og omfang. Dette kan igjen bety at det har vært gravrøveri på ferde, eller at gravene ble brukt til datidens overklasse.

At det var en form for første del av reisen etter døden, skal vi heller ikke se bort ifra. I hvert fall antar man at flere prehistoriske kulturer hadde tradisjon med å forflytte skjeletter og døde kropp. Stedet bærer preg av mystikk og magi. Er man noe intuitiv eller følsom, kan man merke spesielle energistrømmer der inne. Sommeren 2010 traff jeg en norsk reisegruppe som utøvde spirituelle øvelser og ritualer inne i selve gravkammeret.

De hvite hestene

Leucippotomy er kunsten å skjære ut hvite hester i kalkbelagte jordsmonn, en 3000 år gammel praksis. Det finnes 17 slike hvite hester i England, hvorav åtte står i Wiltshire. De eldste utskårne og som mer eller mindre eksisterer i dag, ble laget på slutten av 1700-tallet. I Wiltshire ble den siste laget i 1999, den såkalte Devizes White Horse, som skulle markere inngangen til det nye millenniumet.

Alle er avmerket på kart, så de er lette å finne. Det er nesten ikke mulig å unngå å se disse gedigne, vakre og imponerende kunstverkene i landskapet. De er som skulpturer i ett med naturen, og er alltid

Midtskipet i gravkammeret som går ca. 12 meter inn i den megalittiske vollen.

på en åsside. De fleste ble i sin tid laget til ære for konger eller lokale godseiere. Å vedlikeholde dem er ingen billig fornøyelse. Det koster et par hundre tusen kroner å reparere «Alton Barnes White Horse», som ble skåret ut i 1812. I Alton Barnes har det dukket opp mange kornsirkler de senere årene.

Den første gangen du får øye på en hvit hest mot en åsside, vil du garantert sperre opp øynene og stoppe bilen for å fotografere den. Om du ikke er overbevist før du drar om at det finnes mer mellom himmel og jord enn bare luft, skal du ikke bli forbauset om du er det etterpå.

God sommer i England! ■

Reisetips

Reisen jeg har skissert, kan tas som en rundreise hvor du for eksempel starter i Bath og avslutter i Avebury-området eller omvendt. Som utgangspunkt for reisen er både Bristol og London greit. Som flyplass, bortsett fra Bristol, er Heathrow den som geografisk ligger mest gunstig til med motorveien M4 i retning Bristol så godt som helt frem. Om du reiser på egen hånd, er du avhengig av bil. Om du holder deg til weekender og utenom høysesonger, kan du få gunstige tilbud. Selv betalte jeg ca. 200 kroner dagen hos Hertz i Bristol, inkludert forsikring.

Du kan også reise på måfå uten å bestille hotellrom, men om du reiser i høysesongen, anbefales det å ordne dette på forhånd. Mange lokale puber og såkalte *inns* tilbyr gunstige overnattingspriser. Se *Travel to England*, www.visitengland.com.

På www.cropcirclesnorway.com/ kan du finne mange opplysninger. Om du vil reise i en gruppe, arrangerer bladet *Ildsjele* en kornsirkelreise 15.–20. juli 2012. Total Helse Norge AS arrangerer også tre ukesturer i juli. Det finnes også masse muligheter på nettet.

God tur!